

## YMDDIRIEDOLAETH YSTAD DEDDF EGLWYS CYMRU

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 13 Hydref, 2026.

Mae papurau'r cyfarfod ar [gael yma](#).

Mae recordiad o'r cyfarfod ar [gael yma](#).

**I weld y cyflwyniad a'r drafodaeth ddilynol ar gyfer unrhyw eitem ar yr agenda yn Rhan I, cliciwch ar y hyperddolen sydd yn y teitl isod.**

Yn bresennol: Y Cynghorydd M.R. Wilson (Cadeirydd); Y Cynghorydd P. Drake (Is-gadeirydd); Cynghorwyr C.E.A. Champion, J.E. Charles, E.J. Goodjohn a M.J.G. Morgan.

### 305 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu y datganiad a ganlyn: "A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngwrdd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol".

### 306 [DATGANIADAU BUDDIANT](#) –

Datganodd y Cynghorydd Champion ddiddordeb personol yn Eitem 8 ar yr Agenda – Ceisiadau am Gymorth Ariannol 2026/27 – gan ei fod yn aelod o United Free Church Cowbridge, a oedd wedi derbyn grant yn flaenorol yn 2025/26. Gan fod hwn yn ddiddordeb personol nad oedd yn rhagfarnu ei ystyriaeth o'r ceisiadau presennol, arhosodd yn y cyfarfod ar gyfer yr eitem hon.

Datganodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Wilson, ddiddordeb yn Eitem 8 ar yr Agenda – Ceisiadau am Gymorth Ariannol 2026/27 – gan gyfeirio'n benodol at y cais gan Forget-Me-Not Chorus, gan ei fod yn adnabod aelod o'r Côr yn bersonol. Gadawodd y Cadeirydd y cyfarfod tra trafodwyd y cais hwn.

### 307 COFNODION –

PENDERFYNWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 27 Ionawr, 2026 fel cofnod cywir.

### 308 [CYFLWYNIAD: DIWEDDARIAD BUDDSODDI CCLA](#) –

Cyflwynwyd yr eitem gan Gyfarwyddwr Cleientiaid CCLA, a roddodd ddiweddariad ar berfformiad cronfeydd yr Ymddiriedolaeth a fuddsoddiwyd gyda CCLA. Roedd gan yr Ymddiriedolaeth fuddsoddiad yn y COIF Charities Ethical Investment Fund; ar adeg y cyfarfod, roedd gwerth y buddsoddiad hwnnw ar y farchnad yn £1,833,000, gyda

rhagolwg o incwm blynyddol o £58,237. Yn ogystal, mae'r Ymddiriedolaeth wedi derbyn cyfanswm o £152,987.79 mewn incwm ers i'r buddsoddiad gael ei sefydlu.

Yn dilyn trafodaeth ar yr eitem, penderfynodd yr Ymddiriedolwyr

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi cynnwys y cyflwyniad a diolch i gynrychiolydd CCLA am eu hamser.

### Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys y cyflwyniad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

### 309 [TIR YN GLEBE FIELDS, SILI – CAIS AM YMCHWILIAD I DIR COMIN TREF A PHENTREF](#) (CAC) –

Cyflwynodd y Prif Gyfreithiwr yr adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am achosion cyfreithiol ynghylch tir a ddelid gan yr Ymddiriedolaeth yn Glebe Fields yn Sully, a oedd yn destun Cais Maes Tref a Phentref, yr oedd yr Ymddiriedolaeth yn gwrthwynebu iddo.

Cyflwynwyd tystiolaeth hanesyddol a thystiolaeth bellach yn ddiweddar gan yr ymgeisydd, er nad oedd yn glir a fyddai gostyngiad arfaethedig yn arwynebedd y tir a hawliwyd o dan y cais yn mynd rhagddo.

Roedd yr Awdurdod Cofrestru Tiroedd Comin yn adolygu'r wybodaeth ychwanegol a byddai'n penderfynu ar y camau gweithdrefnol nesaf. Cyngorwyd yr Ymddiriedolwyr nad oedd angen unrhyw gamau gweithredu ar hyn o bryd ac y byddai adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Ymddiriedolwyr yn ôl yr angen, a phe bai angen iddynt wneud penderfyniad.

Yn dilyn trafodaeth am yr eitem, fe wnaeth yr Ymddiriedolwyr wedyn

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi derbyniad dogfennau pellach a gyflwynwyd gan yr Ymgeisydd i gefnogi'r cais am y Maes Tref a Phentref a'r adolygiad parhaus o'r deunydd hwnnw.

(2) Y dylid nodi'r sefyllfa ynghylch y cyngor cyfreithiol arbenigol pellach a geid ynghylch effaith y deunydd ychwanegol a gyflwynwyd i'r CRA, ac y byddai unrhyw benderfyniad pellach y byddai ei angen gan yr Ymddiriedolaeth yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor yn ôl yr angen.

### Rheswm dros y penderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

### 310 [ADRODDIAD BLYNYDDOL A CHYFRIFON 2025/26](#) (CAC) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Cyfrifeg a gyflwynodd Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon yr Ymddiriedolaeth ar gyfer 2025/26 i'w cymeradwyo gan yr Ymddiriedolwyr. Cynghorwyd yr aelodau, er bod gwerth cyffredinol y gronfa wedi lleihau yn ystod y flwyddyn, fod llawer o hyn yn adlewyrchu symudiadau dros dro yn y farchnad yn y portffolio buddsoddi a bod y gwerth wedi gwella ers hynny.

Esboniodd y Swyddog fod cynllun i dynnu arian wrth gefn o'r cronfeydd wedi'i ddefnyddio i gefnogi cynnydd mewn dyfarniadau grant a bod cynnydd sylweddol wedi'i wneud wrth dalu grantiau a gymeradwywyd yn flaenorol. Arhosodd incwm buddsoddi yn sefydlog ac roedd yr Ymddiriedolaeth mewn sefyllfa ariannol gadarn.

Trafododd yr aelodau lefelau cyllid grant yn y dyfodol a chynghorwyd hwy fod tua £60,000 ar gael ar hyn o bryd ar gyfer grantiau eleni, gyda disgwyl lefel debyg yn y blynyddoedd i ddod pe bai'r incwm yn aros yn sefydlog.

Yn dilyn trafodaeth ar yr eitem, penderfynodd yr Ymddiriedolwyr

PENDERFYNWYD – Y dylid cymeradwyo'r Drafft o'r Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon ar gyfer 2025/26, fel y nodir yn Atodiad A i'r adroddiad, a bod y Cadeirydd yn cael ei awdurdodi i'w llofnodi ar ran yr Ymddiriedolwyr.

#### Rheswm dros y penderfyniad

Yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011, a Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008, ac er mwyn adlewyrchu cymeradwyaeth yr Ymddiriedolwyr i gyfrifon 2025/26.

### 311 [DIWEDDARIAD AR FUDDSODDIADAU](#) (CAC) –

Cyflwynodd y Rheolwr Gweithredol ar gyfer Cyfrifeg yr adroddiad ar drefniadau buddsoddi presennol yr Ymddiriedolaeth ac a ddylid archwilio unrhyw newidiadau. Cydnabu swyddogion bryderon nad oedd enillion o'r gronfa buddsoddi moesegol wedi cyfateb i dwf ehangach y farchnad yn ystod y blynyddoedd diwethaf, er bod y strategaeth bresennol wedi llwyddo i gyfyngu ar risg ac anwadalrwydd.

Roedd cynghorwyr annibynnol, Arlingclose, wedi nodi y gallai enillion uwch fod ar gael trwy ddulliau buddsoddi amgen, ond byddai'r rhain yn ei gwneud yn ofynnol i'r Ymddiriedolaeth dderbyn lefelau uwch o risg.

Cytunodd yr aelodau, fel Ymddiriedolwyr, y dylent gael cyngor proffesiynol annibynnol cyn ystyried unrhyw newidiadau.

Cytunwyd y dylai swyddogion ymgysylltu ag ymgynghorwyr arbenigol ac y dylid dirprwyo awdurdod i gymeradwyo unrhyw gostau cysylltiedig i'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd er mwyn osgoi oedi cyn y cyfarfod nesaf.

Ymddiriedolwyr wedi hynny

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid nodi'r canllawiau a'r opsiynau a amlinellir yn yr adroddiad a'r egwyddorion eang ar gyfer strategaeth fuddsoddi ddiwygiedig.
- (2) Y dylid ceisio cyngor ariannol arbenigol ar gyfer yr Ymddiriedolwyr i helpu i lywio penderfyniad ar yr opsiynau yn y dyfodol ar gyfer y buddsoddiad.
- (3) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Gadeirydd ac Is-gadeirydd yr Ymddiriedolwyr i gymeradwyo cost y cyngor ariannol arbenigol y tu allan i gyfarfodydd ffurfiol yr Ymddiriedolaeth.

#### Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a thrafodaethau yn y cyfarfod
- (2) Er mwyn sicrhau bod penderfyniad gwybodus yn cael ei wneud ynghylch y buddsoddiad.
- (3) Er mwyn caniatáu ar gyfer cynnydd cyn cyfarfod nesaf yr Ymddiriedolaeth.

#### 312 [CEISIADAU AM GYMORTH ARIANNOL 2026/27 – CAM 1](#) (CAC) –

Cyflwynwyd y rownd gyntaf o geisiadau am grantiau ar gyfer 2026/27 gan y Rheolwr Gweithredol Cyfrifeg. Adroddodd fod saith cais wedi dod i law, gyda chyfanswm o £44,647.36 yn cael ei argymhell ar gyfer dyfarniadau; roedd hyn yn gadael ychydig dros £15,000 ar gael o fewn y gyllideb grantiau bresennol.

Roedd y ceisiadau yn ymdrin ag amrywiaeth o ddibenion elusennol, gan gynnwys cefnogaeth i leoedd addoli, gwaith atgyweirio ar adeiladau eglwysig, darparu bwyd i'r gymuned, gwella cyfleusterau, a gweithgareddau sy'n hyrwyddo lles.

Argymhellwyd cymeradwyo dau grant mewn egwyddor, yn amodol ar gymeradwyo cyllid ychwanegol mewn un achos, a derbyn gwybodaeth ategol sydd eto i'w chael mewn achos arall.

Trafodwyd y posibilrwydd o dynnu £10k o gronfeydd wrth gefn i ymestyn y gronfa grant sy'n weddill yn ystod y flwyddyn.

Yn ystod y drafodaeth, ystyriodd yr aelodau hefyd sut y gellid gwella ymwybyddiaeth o'r cynllun grant. Roedd yr awgrymiadau'n cynnwys mwy o ddefnydd o gyfryngau cymdeithasol, diweddarau tudalen Ystâd Deddf Eglwys Cymru ar wefan y Cyngor a gweithio gyda Chyngor Caerdydd i hyrwyddo cyfleoedd ariannu yn ehangach. Cytunodd y swyddogion i ddilyn y camau gweithredu hyn.

Yn dilyn hynny, penderfynodd yr Ymddiriedolwyr –

(1) Y dylid cymeradwyo ceisiadau am gymorth grant, rhifau 1, 2, 4, 6 a 7, fel y nodir yn Atodiad A i'r adroddiad.

(2) Y dylid cymeradwyo cais 3 ar gyfer Eglwys St Illtud, Llanilltud Fawr, mewn egwyddor, yn amodol ar gymeradwyo cyllid ychwanegol ar gyfer y prosiect gan y National Churches Trust.

(3) Y dylid cymeradwyo cais 5 ar gyfer Capel Bethesda, Dinas Powys, mewn egwyddor, yn amodol ar i'r ymgeisydd ddarparu'r ddogfennaeth sydd ar ôl.

#### Rhesymau dros benderfyniadau

(1-3) Er mwyn hyrwyddo amcanion yr Ymddiriedolaeth.

#### 313 RECTORY FARM, LLANMIHANGEL (CAC) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Pennaeth landlordiaeth Gorfforaethol, a cheisiodd gyfarwyddiadau gan yr Ymddiriedolaeth ynghylch dyfodol tir yr Ymddiriedolaeth yn Rectory Farm, yn ogystal â gofyn iddi ystyried y cynigion a nodwyd yn adroddiad Rhan II ar yr agenda.

Roedd yr Ymddiriedolaeth wedi ystyried adroddiad yn gynharach eleni, a phenderfynodd y dylid cael adroddiad gan syrfêwr cymwys i lywio ystyriaethau'r Ymddiriedolaeth. Nodwyd y manylion yn ymwneud â'r adroddiad hwnnw a'r argymhellion yn yr adroddiad Rhan II.

PENDERFYNWYD – Y DYLLID ystyried y mater o dan Ran II o'r agenda.

#### Rheswm dros y penderfyniad

Oherwydd natur gyfrinachol cynnwys yr eitem.

#### 314 TIR GER DUNSTER COTTAGE, SILI (CAC) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Pennaeth landlordiaeth Gorfforaethol. Roedd yn ceisio cyfarwyddiadau gan yr Ymddiriedolaeth ynghylch dyfodol tir yr Ymddiriedolaeth sy'n ffinio â Dunster Cottage, Sully – yn dilyn cynnig a dderbyniwyd – ac yn gofyn i'r Pwyllgor ystyried y manylion sy'n ymwneud â'r cynigion, fel y nodir yn adroddiad Rhan II ar yr agenda.

PENDERFYNWYD – Y DYLLID ystyried y mater o dan Ran II o'r agenda

#### Rheswm dros y penderfyniad

Oherwydd natur gyfrinachol cynnwys yr eitem.

### 315 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau busnes canlynol ar y sail eu bod yn cynnwys datgelu gwybodaeth eithriedig yn ôl pob tebyg fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

### 316 RECTORY FARM, LLANMIHANGEL (CAC) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12 A 14) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Pennaeth landlordiaeth Gorfforaethol, a cheisiodd gyfarwyddiadau gan yr Ymddiriedolaeth ynghylch dyfodol tir yr Ymddiriedolaeth yn Rectory Farm. Roedd yr Ymddiriedolaeth wedi ystyried adroddiad yn gynharach eleni, a phenderfynwyd y dylid cael adroddiad gan Syrfewr Cymwys i lywio ystyriaethau'r Ymddiriedolaeth. Darparwyd crynodeb o argymhellion y Syrfewr Cymwys i'r Ymddiriedolwyr.

Yn dilyn trafodaeth ar yr eitem, penderfynodd yr Ymddiriedolwyr –

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi'r argymhellion a gynhowyd yn yr adroddiad mewn perthynas ag adroddiad yr Arolygydd Cymwys.

(2) Y dylid nodi y dylai gwerthu tir i un neu'r ddau o'r ymgeiswyr fod yn amodol ar y telerau penodol a nodir yn argymhellion yr Arolygydd Cymwys.

(3) Y dylid, gan nodi bod Cyngor Bro Morgannwg yn berchen ar dir ychwanegol sy'n ffinio â thir yr Ymddiriedolaeth, rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Landlord Corfforaethol gysylltu â Swyddogion perthnasol y Cyngor a Chorff Cynrychioliadol yr Eglwys yng Nghymru i ganfod a fyddent yn ystyried gwerthu rhan o'u tir ar y cyd; a bod y mater wedyn yn cael ei adrodd yn ôl i gyfarfod ffurfiol o'r Ymddiriedolaeth.

#### Rhesymau dros benderfyniadau

(1&2) Gan ystyried cynnwys yr adroddiad a'r trafodaethau yn y cyfarfod.

(3) Er mwyn sicrhau bod unrhyw benderfyniad ynghylch dyfodol tir yr Ymddiriedolaeth yn cael ei wneud gan ystyried yr holl opsiynau sydd ar gael.

### 317 TIR GER DUNSTER COTTAGE, SILI (CAC) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12 A 14) –

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Pennaeth landlord Corfforaethol, a cheisiodd gyfarwyddiadau gan yr Ymddiriedolaeth ynghylch dyfodol tir yr Ymddiriedolaeth sy'n gyfagos i Dunster Cottage, Sully, yn dilyn cynnig a dderbyniwyd.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid diolch i'r ymgeisydd am ei ddiddordeb, ond gwrthod ei gynnig.
- (2) Y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i'r Pennaeth Landlord Corfforaethol i gyfleu'r penderfyniad i'r ymgeisydd.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Er mwyn hyrwyddo buddiannau gorau'r Ymddiriedolaeth.
- (2) Er mwyn hysbysu'r ymgeisydd am y penderfyniad.